

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

ČETVRTI ODJEL

ODLUKA

O DOPUŠTENOSTI

Aplikacija broj: 34379/03
Spasoje LUKIĆ i ostali
protiv Bosne i Hercegovine

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući 18. novembra 2008. godine u vijeću u sastavu:

Nicolas Bratza, *predsjednik*
Lech Garlicki,
Ljiljana Mijović,
David Thór Björgvinsson,
Ján Šikuta,
Päivi Hirvelä
Mihai Poalelungi, *sudije*
i Lawrence Early, *registrar Odjela*

Uzimajući u obzir gore navedenu aplikaciju podnesenu 17. oktobra 2003.

Uzimajući u obzir djelimičnu odluku od 9. januara 2007.

Uzimajući u obzir izjašnjenja koja je dostavila tužena vlada i odgovor aplikanata na izjašnjenja.

Nakon vijećanja donijelo je slijedeću odluku:

ČINJENICE

Aplikanti g. Spasoje Lukić, gđa Jovanka Lukić, g. Svetozar Lukić i g. Aleksandar Lukić su državljani Bosne i Hercegovine, rođeni 1939, 1954, 1977. i 1979. i žive u Sarajevu. Aplikante je pred Sudom zastupao g. S. Lopandić, advokat iz Sarajeva. Vladu Bosne i Hercegovine (Vlada) zastupala je zastupnica, gđa Monika Mijić.

A. Okolnosti slučaja

Okolnosti slučaja, onako kako su ih dostavile strane u postupku, mogu se rezimirati kako slijedi.

Prije raspada bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) aplikanti su položili iznose u stranoj valuti na svoje bankovne račune kod tadašnje Jugobanke Sarajevo Ekspozitura Doboj. U Bosni i Hercegovini, kao i u drugim državama nasljednicama bivše SFRJ, za takvu štednju uobičajen je termin "stara" devizna štednja (za relevantne informacije vidjeti *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine* (odluka), br. 41183/02, ECHR 2005-...).

Nakon nekoliko neuspjelih pokušaja da podignu svoja sredstva, aplikanti su pokrenuli sudske postupke tražeći povrat svoje cjelokupne "stare" devizne štednje i dospjelih kamata.

Presudom prvostepenog suda u Doboju od 23. jula 1993. Jugobanci Banja Luka Ekspozitura Doboj (pravni sljednik Jugobanke Sarajevo Ekspozitura Doboj) je naloženo da aplikantima isplati 7.741,99 DEM, 22.03 US dolara i 3.087,57 švicarskih franaka, zajedno sa zateznim kamatama na gornje iznose po zakonskoj stopi od 18. decembra 1992. Presuda je postala pravosnažna dana 25. avgusta 1993. Dana 17. novembra 1993. prvostepeni sud u Doboju donio je rješenje o izvršenju. Izvršni postupak je odlagan tokom perioda od 11. maja 1998. do 2. aprila 2001. godine.

Dana 3. aprila 2001. domaći Dom za ljudska prava utvrdio je kršenje člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog propusta domaćih sudova da izvrše presudu od 23. jula 1993. godine i naložila Republici Srpskoj da osigura potpuno izvršenje predmetne presude bez odlaganja. Komisija za ljudska prava je, nadalje smatrala, da svaka materijalna šteta treba da bude kompenzirana plaćanjem zatezne kamate kako je to predviđeno predmetnom odlukom. Komisija je zato odbila zahtjev aplikantata za naknadom na ime materijalne štete. Aplikanti nisu podnosili zahtjev za naknadu na ime nematerijalne štete.

Dana 17. aprila 2002. Republika Srpska je preuzela dug po presudi, u skladu sa članom 20. Zakona o početnom stanju iz 1998. godine.

Dana 12. marta 2004. Republika Srpska je isplatila glavni dug u iznosu od 11.562,80 BAM. Dana 19. jula 2005. aplikantima su isplaćene zatezne kamate u iznosu od 12.625,93 BAM.

B. Relevantno pravo i praksa

1. Relevantno domaće pravo i praksa u vezi sa zateznom kamatom

Zakon o visini stope zatezne kamate iz 2001. objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske (SG RS) br. 19/0 od 11. maja 2001. (izmjene objavljene u SG RS br. 52/06 od 17. maja 2006.) stupio je na snagu 19. maja 2001. Zakon određuje stopu zateznih kamata koja se u Republici Srpskoj plaća na neisplaćene iznose u bilo kojoj valuti. U skladu sa tačkom 3. ovog zakona, zatezne kamate se računaju na bazi stope rasta cijena na malo plus dodatnih 0.05% dnevno (fiksna stopa). Inflacija se u Republici Srpskoj, mjerena važećom stopom rasta cijena na malo, kretala relativno sporo u periodu od 2001 do 2004. Relevantne vrijednosti su bile: 6.5 u 2001, 1.7% u 2002. 1.8% u 2003. i 1.9% u 2004. godini (vidjeti Godišnji izvještaj Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2006. str. 123).

Što se tiče perioda prije stupanja na snagu Zakona o visine stope zatezne kamate iz 2001, stopa zatezne kamate koja se u Republici Srpskoj plaćala na neisplaćene iznose u stranoj valuti bila je stopa koja se primjenjivala na depozite po viđenju u stranoj valuti (vidjeti, npr. presudu Vrhovnog suda Republike Srpske, br. Rev-281/04 od 21. februara 2006). Prema jednom zvaničnom izvještaju kojeg je, na zahtjev Suda, dostavila tužena vlada u drugom slučaju (*Kudić protiv Bosne i Hercegovine* br. 28971/05), relevantni iznosi za godine nakon 1992. (od kojeg perioda se računaju zatezne kamate u predmetnom slučaju) do godine 2001. (kada je stupio na snagu Zakon o stopi zatezne kamate) bili su slijedeći: 4.06% za 1992, 2.82% za 1993, 2.43 za 1994, 2.70 za 1995, 2.49% za 1996, 3.16% za 1997, 3.01 za 1998, 2.78 za 1999, 2.40% za 2000. i 2.20% za 2001. godinu.

2. Drugo relevantno pravo i praksa

Za drugo relevantno pravo i praksu vidjeti odluku o dopuštenosti u slučaju *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine*, br.41183/02, ECHR 2006-...; *Pejaković i ostali protiv Bosne i Hercegovine*, br. 337/04, 36022/04 i 45219/04 od 18. decembra 2007).

PRAVO

Ne pozivajući se na određene odredbe Konvencije, aplikanti su se žalili na neizvršavanje konačne i izvršne presude u njihovu korist od 23. jula 1993. Ova žalba je dostavljena Vladi po članu 6. Konvencije i članu 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

Član 6. u svom relevantnom dijelu, predviđa:

„Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ..., svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom“.

Član 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju glasi:

„Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uvjetima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje takve zakone koje smatra potrebnim da bi nadzirala korištenje imovine u skladu s općim interesima ili da bi osigurala naplatu poreza ili drugih doprinosa ili kazni“.

Vlada je smatrala da je glavni dug plaćen dana 12. marta 2004, a zatezne kamate dana 19. jula 2005. Pošto je domaći Dom za ljudska prava izričito priznao navodno kršenje Konvencije, vlada je tvrdila da se aplikanti ne mogu više smatrati žrtvom u smislu člana 34. Konvencije.

Aplikanti su se složili da je glavni dug u potpunosti isplaćen dana 12. marta 2004. ali su osporavali da je iznos koji je isplaćen dana 19. jula 2005. predstavljao puni iznos kamata. Oni su tvrdili da su zatezne kamate trebale biti plaćene po godišnjoj stopi od 15% i da su trebali primiti dodatnih 8.000 BAM.

Sud napominje da su aplikanti, pored glavnog duga, imali pravo na isplatu zateznih kamata po zakonskoj stopi na dan 18. decembra 1992. U periodu prije stupanja Zakona o visini stope zatezne kamate od 2001. zakonska stopa je iznosila između 2.20% i 4.06%, a ne kako su tvrdili aplikanti. Od 19. maja 2001. (kada je Zakon o visini stope zatezne kamate stupio na snagu) do 12. marta 2004. (kada je glavni iznos isplaćen u potpunosti), zakonska stopa je iznosila nešto više od 18% godišnje. Pošto aplikanti nisu mogli da dokažu da su domaći organi primjenili pogrešnu zakonsku stopu ili da su pogrešno izračunali zatezne kamate na neki drugi način, Sud zaključuje da je predmetna presuda potpuno izvršena dana 19. jula 2005. godine.

U odnosu na pitanje statusa žrtve aplikanta, Sud ponavlja da odluka ili mjera koja je u korist aplikanta, nije u principu dovoljna da ga liši statusa "žrtve", osim ako su domaći organi priznali kršenje (bar u suštini) ili dosudili pravno zadovoljenje (vidjeti odluku o dopuštenosti u *Jeličić*, gore navedena). Sud dalje podsjeća da pravno zadovoljenje koje su dosudili domaći organi mora biti odgovarajuće i dovoljno (vidjeti *Višnjevac protiv Bosne i Hercegovine*, br. 2333/04 od 24. oktobra 2006).

U predmetnom slučaju nije osporavano da je domaći Dom za ljudska prava jasno priznao navodno kršenje Konvencije bez dosuđivanja naknade. Međutim, pošto su aplikanti dobili naknadu na ime materijalne štete kroz isplatu zateznih kamata, a nisu pred Domom za ljudska prava tražili naknadu na ime nematerijalne štete, Sud smatra da priznavanje kršenja, samo po sebi predstavlja pravno zadovoljenje u smislu člana 34. Konvencije.

U ovakvoj situaciji, aplikanti ne mogu više tvrditi da su žrtve navedenog kršenja. Iz toga proizlazi da je pritužba očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. Konvencije i stoga je treba odbiti u skladu sa članom 35. stav 4.

Iz gore navedenih razloga, Sud jednoglasno

Progllašava preostali dio aplikacije nedopuštenim.

Lawrence Early
Registrar

Nicolas Bratza
Predsjednik